

Denumirea programului de studii	Psihodiagnostic și intervenții psihologice în diferite tipuri de organizații
Ciclul	II (master)
Denumirea cursului	Diagnostic și intervenții în armată, penitenciare și sistemul juridic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihologie
Titular de curs	Antonevici Natalia, Maria Vîrlan
Cadre didactice implicate	
e-mail	maria_virlan@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.009	10	I	II	300	70	230

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina de față are drept obiectiv pregătirea studenților pentru înțelegerea și sprijinul specializat al procesului judiciar, pentru implicarea profesională în cadrul unor servicii specializate din domeniul dreptului. În cadrul cursului studenții vor forma reprezentări adecvate privind rolul expertizei psihologice judiciare în sistemul serviciilor psihologice; asimilarea teoriilor și tehnologiilor de expertizare; formarea abilităților practice de organizare a activității de expertizare și întocmire a concluziilor și exersarea lor sub supervizare; cultivarea spiritului etic în conformitate cu standardele profesionale; formarea abilităților de diagnostic și intervenție în sistemul judiciar. Acest curs familiarizează masteranzii cu specificul activității psihologului în domeniul penitenciar și cel al apărării, metodelor și tipurilor de intervenții în activitatea cu beneficiarii, specificul mediului penitenciar și militar, fenomene și dificultăți întâmpinate în această activitate, instrumente de psihodiagnoză aplicate, principii de lucru și riscuri analizate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea obiectivelor și conținutului psihologiei în sistemul judiciar; va ști strategii și strategiile psiho-tactice de ascultare a învinutului sau inculpatului; va demonstra cunoașterea planurilor situaționale în ancheta judiciară.

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta în vederea proiectării unui plan de audiere a minorului, ținând cont de particularitățile psihologice ale acestuia; în informarea la zi privind problemele legate de sistemul juridic; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriul demers educativ.

Competențe de aplicare: studentul va aplica cunoștințele specifice disciplinei în identificarea particularităților specifice comportamentului simulat; în determinarea vinovăției inculpatului din punct de vedere psihologic; în elaborarea unui program de cercetare a unei spețe cu conținut juridico-penal.

Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare/dezvoltare a competențelor, pentru a lua o decizie științific întemeiată; în aplicarea unor grile sau parametri de evaluare, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a metodelor potrivite investigației empirice a comportamentului infractorului; metodelor de profilaxie a crimei și victimizării.

Competențe de comunicare: se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific psihologiei în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj profesional.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de a proiecta instrumente de investigație utilizate în psihologia judiciară (raportul psihologic, psihotehnici pentru determinarea diferitelor grade de capacitate și responsabilitate juridică)

Finalități de studii

- Să selecteze metodele eficiente de psihodiagnostic și intervenție în sistemul juridic.
- Să proiecteze un program de cercetare a unei spețe cu conținut juridico-penal.
- Să-și asume rolurile psihologului în relaționarea cu actorii sistemului de justiție.
- Să demonstreze autonomie în ceea ce privește învățarea, precum și un nivel ridicat de înțelegere a proceselor învățare.
- Să identifice aspectele problematice în activitatea cu deținuții.
- Să aplice cunoștințele în activitatea de consultanță, terapie, activitatea profesională.

Precondiții

Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul psihologic și juridic.

Unități de curs

Mediul de viață și spațiul carceral. Psihologia deținutului și a prevenitului. Activități și intervenții în mediul penitenciar. Situații de criză și risc. Suicid și automutilare. Psihologie penitenciară. Psihologia agresorului. Cariera infracțională. Prognoza și recidiva. Personalitatea recrutului. Intervenții pe timp de pace și de război. Asistența psihologică a angajaților de penitenciare. Asistența psihologică a militarilor pe contract. Arderea emoțională. Considerații introductiv-generale cu privire la psihologia interogatoriului judiciar. Sentimentul de vinovăție din perspectiva psihologiei judiciare. Comportamentul simulat. Psihologia personalității infracționale și a devierilor normativ-morale și comportamentale. Practici în intervierea persoanelor cu dificultăți în managementul furiei și controlul impulsurilor. Perspectivă psihologică asupra etapelor audierii copilului în proceduri judiciare.

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale
2. Prelegere clasică
3. Brainstorming
4. Lucrul în grup
5. Analiza studiilor de caz
6. Lucru individual, portofoliu.

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor și principiilor de bază
- Proba II de evaluare curentă: proiectul unui plan de audiere a minorului, ținând cont de particularitățile psihologice ale acestuia.

Proba finală – examen scris.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Balica, M., Horga I., Fartușnic, C., Elevi în situații speciale: devianți și supradotați. Modulul al II-lea- Perfecționare, București: Comunicare.ro, 2012.
2. Buș, I., Psihologie și infraționalitate. Cluj-Napoca: Editura Asociației de Științe Cognitive din România, 2005.
3. Butoi Tudorel, Butoi Ioana Teodora, Tratat universitar de psihologie judiciară. București: Editura Pinguin Book, 2006.
4. Butoi Tudorel, Crima sub lupa detectorului de minciuni. București: Editura Edit Press Mihaela SRL, 1997.
5. Butoi, T. Psihologie judiciară. Curs universitar – abordări teoretice și practice. București: Trei, 2012.
6. Dolea I., Zaharia V., Prițcan V., Buciuceanu-Vrabie M., Fenomenul delincvenței juvenile în Republica Moldova, Chișinău: Editura „Cartea Juridică”, 2012.
7. Duțu, A. O. Psihologie judiciară. București: Universul Juridic, 2013.
8. Florian Gh. Fenomenologie penitenciară. Ed. Oscar Print, București, 2003
9. Ionescu, Ș., Copilul maltratat –Evaluare, prevenire, intervenție, București, 2001.
10. Loghin, Corneliu, Model restaurativ de asistare complexă a cazurilor ce au ca obiect infracțiuni comise de minori, Iași: Editura IMPAKT, 2007.
11. Programe de intervenție psihosocială privind comportamentul deviant. VÎRLAN, M., FRUNZE, O., PLĂMĂDEALĂ, V., FOCȘA, T. Ch.: S. n., 2013 (Tipogr. UPS “Ion Creangă”). 98 p.
12. Tănăsescu Camil, Psihologie judiciară. Curs universitar, București: Editura CH Beck, 2009.
13. Turluc M.N. Psihosociologia comportamentului deviant. Iași: Institutul European, 2007.

Opțională:

1. Alternative Sociale Iași, Ghid de practici instituționale în instrumentarea cauzelor cu minori, 2005.
2. Rusnac, S. Psihologia dreptului. Chișinău: Arc, 2000.
3. Stanoiu R., Criminologie, Ed. Oscar Print, Bucuresti, 2003.
4. Tănăsescu Camil, Tănăsescu, Iancu, Tănăsescu Gabriel, Tipologii criminogene, București: Editura CH Beck, 2007.
5. Tănăsescu Camil, Tipologii agresiv-victimogene, București: Editura Universul Juridic, 2011.
6. Vîrlan, M.; Șleahțișchi, M. Organizarea activităților de psihoprofilaxie a comportamentului deviant în școală. În: KREATICON ”Creativitate-Formare-Performanță”. Ediția a IX-a. Iași: PIM, 2012, p.59-65
7. Еникеев, М. И. Юридическая психология. М.: Норма, 2013.